

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.014.02.2020

Pan
Adam Struzik
Marszałek Województwa Mazowieckiego
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
w Warszawie
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/077 – Uznawanie kwalifikacji zawodowych cudzoziemców spoza Unii Europejskiej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego, od 10 grudnia 2001 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Rozpoznawanie, monitoring i prognozowanie potrzeb rynku pracy w Polsce. 2. Podejmowanie działań wspierających w celu tworzenia sprzyjających warunków do uznawania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz sprawnego wdrażania się cudzoziemców do regionalnego rynku pracy.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2020 (do zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Adam Czugajewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/121/2020 z 28 lipca 2020 r. 2. Jerzy Kęcik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/137/2020 z 31 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli str.1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Marszałek Województwa Mazowieckiego zapewnił realizację zadań samorządu województwa w zakresie wspierania i rozwoju mazowieckiego rynku pracy, zasobów ludzkich i aktywizacji zawodowej mieszkańców Mazowsza poprzez powierzenie realizacji tych zadań Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Warszawie³.

WUP przygotowywał projekty regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia oraz prowadził badania i analizy regionalnego rynku pracy, prowadził międzynarodowe pośrednictwo pracy w ramach Europejskiej Sieci Zatrudnienia EURES, rejestr firm szkoleniowych i agencji zatrudnienia oraz wykonywał zadania w zakresie promocji przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Podejmował także działania wspierające cudzoziemców z UE i Szwajcarii na regionalnym rynku pracy.

Powierzone zadania WUP realizował we współpracy z wieloma partnerami zajmującymi się problematyką rynku pracy, m.in.: jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami pracodawców, radą zatrudnienia i związkami zawodowymi.

Działające w ramach WUP Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy, na podstawie zleczanych badań, pozyskiwało i analizowało m.in. dane o rynku pracy, gospodarce,

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej także WUP

możliwościach kształcenia zawodowego oraz migracji, a także przedstawiało rekomendacje w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Rozpoznawanie, monitorowanie i prognozowanie potrzeb rynku pracy w Polsce

Opis stanu
faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Zarząd Województwa Mazowieckiego, na podstawie Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia, a także uwzględniając założenia strategii rozwoju województwa oraz strategii polityki społecznej dla województwa, corocznie podejmował uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji „Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia” dla województwa mazowieckiego⁵, w którym każdorazowo określano aktualną sytuację na regionalnym rynku pracy⁶, sposób realizacji działań⁷ w ramach określonych priorytetów⁸, ich finansowanie i monitorowanie. Wskazano także grupy osób wymagających wsparcia⁹. Dla każdego działania przypisane zostały konkretne zadania do wykonania¹⁰.

Zadania samorządu województwa związane z rynkiem pracy, określone w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹¹, realizował Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, a jego komórka – Wydział Regionalnej Polityki Rynku Pracy – przygotowywał coroczne „Regionalne Plany Działań”, m. in. na podstawie monitoringu rynku pracy, danych statystycznych dotyczących aktywności ekonomicznej w województwie mazowieckim, wyników badań bezrobocia i analiz przeprowadzanych przez Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy¹² oraz rekomendacji urzędów pracy z terenu województwa mazowieckiego.

Regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia dla województwa mazowieckiego zawierały informacje o podejmowanych działaniach na rzecz określonych grup bezrobotnych, które objęto priorytetowym wsparciem przez publiczne służby zatrudnienia w danym roku kalendarzowym.

(akta kontroli str.110-224, 441-453)

Z informacji przekazanych przez WUP wynika¹³, że w latach 2017-2020 samorządy powiatów prowadziły monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim¹⁴, którego celem było wyodrębnienie i prognozowanie zapotrzebowania na zawody, na które będzie popyt w przyszłości oraz te, na które

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Uchwała nr 378/226/17 z dnia 14 marca 2017 r.; nr 353/321/18 z 6 marca 2018 r.; nr 359/31/19 z 18 marca 2019 r.; nr 1032/145/20 z 14 lipca 2020 r.

⁶ Wskazano m.in.: strukturę ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy, liczbę osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo, wskaźniki zatrudnienia kobiet i mężczyzn, oraz grupy osób bezrobotnych wymagających wsparcia

⁷ Działanie 1. Wdrażanie i rozliczanie działań finansowych ze środków europejskich; Działanie 2. Poradnictwo zawodowe; Działanie 3. Rozwijanie aktywnych polityk rynku pracy; Działanie 4. Usługi dla instytucji i partnerów rynku pracy; Działanie 5. Usługi dla pracodawców i pracowników.

⁸ Priorytet I. Aktywizacja zawodowa niewykorzystanych dotąd zasobów pracy, w tym grup najbardziej narażonych na wykluczenia społeczne i bezrobocie długoterminowe, Priorytet II. Sprawny i bezpieczny rynek pracy

⁹ Długotrwale bezrobotni, osoby o niskich kwalifikacjach oraz bez doświadczenia zawodowego, a także bezrobotni z obszarów wiejskich,

¹⁰ Np. dla Działania 2. Poradnictwo zawodowe wskazano trzy zadania do wykonania, tj. 1) świadczenie poradnictwa zawodowego; 2) opracowywanie, gromadzenie, aktualizacja i upowszechnianie informacji; 3) koordynowanie poradnictwa zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, ze zm., dalej: ustawa o promocji zatrudnienia.

¹² Jeden z wydziałów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie

¹³ Podane w niniejszym wystąpieniu informacje udzielone przez WUP zostały uzyskane w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK.

¹⁴ Jedno z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy, określonych przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

pracodawcy nie zgłaszają zapotrzebowania. Na podstawie analiz lokalnego rynku pracy wskazywano m.in.: grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych jest największa w danym roku, grupy dla których wskaźnik długotrwale bezrobotnych jest największy oraz grupy dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy i najmniejszy. Przedstawiano również ranking grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, a także wskaźniki niedopasowania struktury ofert pracy, niedopasowania struktury bezrobotnych oraz liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według grup zawodów.

Z prowadzonego rankingu wynika, że w latach 2017-2020 (I półrocze) do zawodów deficytowych¹⁵ zaliczono m.in. programistów aplikacji, analityków systemów komputerowych, doradców finansowych i inwestycji oraz robotników wykonujących proste prace polowe, a do grupy zawodów nadwyżkowych¹⁶ m.in. maszynistów kotłów parowych, mechaników precyzyjnych i sprzedawców. Ilość zawodów deficytowych kształtowała się w poszczególnych latach następująco: w 2017 r. – 16; 2018 – 39; 2019 – 41 oraz w I półroczu 2020 r. – 4, natomiast ilość zawodów nadwyżkowych w poszczególnych latach rosła i wynosiła odpowiednio: 12, 20, 39, 140.

(akta kontroli str. 245-267)

Z informacji przekazanych przez WUP wynika, że w każdym roku sporządzany był raport z badania zawodów w województwie mazowieckim pn. „Barometr zawodów”. W badaniach uczestniczyli pracownicy powiatowych urzędów pracy ze wszystkich powiatów Mazowsza, a w trzech największych miastach województwa – Warszawie, Radomiu i Płocku – także pracownicy agencji zatrudnienia. Opracowania te były źródłem wiedzy o powiatowych rynkach pracy, m.in. o odnotowywanych na nich zmianach, deficycie pracowników w określonych zawodach, przede wszystkim budowlanych¹⁷, występujących trudnościach w rekrutacji pracowników¹⁸, a także o skali potrzeb kadrowych w poszczególnych powiatach.

W raporcie na 2020 r. wskazano, że napływ imigrantów wspiera mazowiecki rynek pracy. Prawie 56% cudzoziemców pracujących w województwie mazowieckim to osoby w przedziale wiekowym 20-39 lat, a 31% w przedziale 40-59 lat, przeważają mężczyźni – 246,6 tys. osób (61%), w porównaniu do 153,7 tys. kobiet. Najliczniejszą grupę stanowią obywatele Ukrainy – ponad 104 tys. osób (61%), Białorusi – ponad 14 tys. osób (8,5%) i Wietnamu – ponad 6 tys. osób (3,6%). Raport nie zawierał informacji o zawodach tych osób.

(akta kontroli str. 268-345)

2. WUP w przekazanych informacjach wskazał, że źródłem wiedzy o sytuacji obcokrajowców na regionalnym rynku pracy dla samorządu województwa były dane pozyskiwane z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W związku z faktem, iż najliczniejszą grupę obcokrajowców pracujących na Mazowszu stanowią obywatele Ukrainy, w 2018 r. na zlecenie WUP, zrealizowano badania empiryczne, w wyniku których powstało obszerne opracowanie pt. „Warunki pracy oraz determinanty imigracji obywateli Ukrainy do województwa mazowieckiego”¹⁹.

Na podstawie przeprowadzonych badań uzyskano informacje dotyczące pracowników z Ukrainy zatrudnianych na Mazowszu w 2018 r., z których wynika, że:

- podstawową motywacją przyjazdu do Polski były kwestie finansowe (87%) i podwyższenie standardu życia (45%);

¹⁵ Zawody dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych.

¹⁶ zawody dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych.

¹⁷ Murarz, zbrojarz, betoniarz, cieśla, stolarz, elektryk

¹⁸ Brak u poszukujących pracy aktualnych uprawnień oraz doświadczenia, niedostosowanie oferty kształcenia do potrzeb pracodawców, zniechęcenie pracą zmianową, pracą w delegacji, brak pokoleniowej zastępowalności w kilku zawodach, np. w zawodzie pielęgniarki, piekarza, krawca i szwaczki.

¹⁹ <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

- pracę podejmowały najczęściej osoby w wieku 26-44 lat;
- większość przebywała w Polsce po raz kolejny;
- 48% pracowało w Polsce co najmniej półtora roku, licząc wszystkie pobyty;
- przeważali mężczyźni (71%);
- tylko 16% badanych przyjechało do Polski wraz z rodziną;
- miejscem zakwaterowania był wynajęty: pokój wieloosobowy (30%), mieszkanie, zwykle zajmowane w kilka znajomych osób (23%) lub pokój jednoosobowy (18 %) albo lokal oferowany przez pracodawcę (24%);
- najwięcej znalazło zatrudnienie w budownictwie i rolnictwie;
- najczęściej wykonywali zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników (30%) lub pracowników usług i sprzedawców (25%) albo w zawodzie z grupy pracowników przy pracach prostych (21%);
- 56% zadeklarowało pracę w zawodzie wyuczonym;
- specjaliści oraz technicy i średni personel najczęściej wykonywało pracę poniżej swoich kwalifikacji, np. jako pracownicy przy pracach prostych, sprzedawcy czy robotnicy;
- 34% posiadało wykształcenie zawodowe zasadnicze, 27% – średnie zawodowe, 14% – średnie ogólnokształcące, pomaturalne lub policealne, 13% – wyższe;
- jako dziedzinę zawodu wyuczonego najczęściej deklarowano: usługi dla ludności (26%), architekturę i budownictwo (20%) lub inżynierię procesów produkcyjnych (12 %), brak zawodu (13 %);
- 30% jako zawód wyuczony zadeklarowało profesję z grupy: robotników przemysłowych i rzemieślników, 20% – pracowników usług i sprzedawców, 12% – specjalistów, 11% – techników średniego personelu;
- 48 % pracuje na podstawie umowy o pracę na czas określony, 18% – w ramach umowy z agencją pracy tymczasowej, 15% – na podstawie umów cywilnoprawnych;
- najczęstsze branże zatrudnienia to budownictwo (28%), hotelarstwo i gastronomia (14%) oraz handel (13%);
- wykonywana praca charakteryzuje się najczęściej stosunkowo trudnymi warunkami, niską płacą i dużą liczbą godzin;
- najlepsze miejsca pracy, bez względu na poziom wykształcenia, kwalifikacje i kompetencje, pozostają niedostępne.

(akta kontroli str. 404-440)

3. Z informacji przekazanych przez WUP wynika, że *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku*, *Strategia polityki społecznej województwa mazowieckiego na lata 2014-2020* oraz *Plan rozwoju ekonomii społecznej na Mazowszu na lata 2013-2020* są dokumentami o charakterze ogólnym, określającymi kierunki aktywnej polityki społecznej oraz wyzwania, którym musi sprostać województwo mazowieckie, aby podnieść jakość życia obywateli, ograniczyć wykluczenie społeczne i zapewnić zrównoważony rozwój. Dokumentami komplementarnymi ze strategiami wojewódzkimi oraz programami krajowymi były regionalne plany działania na rzecz zatrudnienia, których głównym celem było wykonywanie polityki w zakresie promocji zatrudnienia oraz zoperacjonalizowanie działań mających na celu łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie mazowieckim.

Plany działania na rzecz zatrudnienia określały cele i założenia realizacji zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy, w szczególności: podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych; realizacja zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym; opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia; koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostających do dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, co było zgodne z art. 8 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia.

W żadnym z ww. dokumentów nie odniesiono się do zagadnień związanych z wykorzystaniem kwalifikacji cudzoziemców spoza UE na regionalnym rynku pracy, a także do kwestii uznawania kwalifikacji zawodowych, czy też pomocy dla tych osób we wdrażaniu do regionalnego rynku pracy.

(akta kontroli str.119-120, 152-153, 193-195, 227-229)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przyjęte w oparciu o dokumenty strategiczne regionalne plany działania na rzecz zatrudnienia odnosiły się do najistotniejszych problemów regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich. Wskazywały na elementy mające decydujący wpływ na poziom i jakość życia mieszkańców regionu, tj. kierunki rozwoju zawodowego, warunki stabilnego rynku zatrudnienia oraz pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy.

OBSZAR

2. Podejmowanie działań wspierających w celu tworzenia sprzyjających warunków do uznawania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz sprawnego wdrażania się cudzoziemców do regionalnego rynku pracy

Opis stanu
faktycznego

1. WUP poinformował, że wspólnie z innymi jednostkami z województwa mazowieckiego²⁰ podejmował w latach 2017-2020 działania mające na celu m.in. omówienie kwestii związanych z zatrudnianiem obcokrajowców na regionalnym rynku pracy. W tym celu przedstawiciele WUP uczestniczyli w konferencjach²¹ i spotkaniach²², których celem była wymiana doświadczeń oraz przedstawienie wyników badań dotyczących warunków pracy oraz determinantów imigracji obywateli Ukrainy do województwa mazowieckiego. Podejmowane działania nie dotyczyły natomiast tworzenia warunków do uznawania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych obcokrajowców.

(akta kontroli str.103-104)

2. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 i 3a ustawy o promocji zatrudnienia, udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy oraz udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników - przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, należy do zadań samorządu powiatu. Urząd

²⁰ Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Urząd m.st. Warszawy; Wojewódzka Rada Rynku Pracy Województwa Mazowieckiego.

²¹ Konferencja Publicznych Służb Zatrudnienia (24 stycznia 2019 r.); Konferencja Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej Urzędu m.st. Warszawy i Urzędu Pracy m.st. Warszawy (14 czerwca 2019 r.); Konferencja pn. Mazowiecki rynek pracy 2019, wiedzieć więcej – działać lepiej (21-22 listopada 2019 r.).

²² Spotkanie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy (26 września 2019 r.); Planowanie kariery zawodowej – spotkanie dla doradców zawodowych w WUP (13 grudnia 2019 r.); Wymiana doświadczeń, wdrażanie do współpracy – spotkanie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (17-18 grudnia 2019 r.).

Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w latach 2017-2020 nie inicjował i nie realizował programów, projektów oraz innych działań dotyczących uznawania kwalifikacji cudzoziemców spoza UE. Informacje o sytuacji obcokrajowców na rynku pracy województwa mazowieckiego oraz o rzeczywistych kwalifikacjach tych osób nie były także przetwarzane przez WUP, dlatego też nie wyznaczono osób do kontaktów z obcokrajowcami zainteresowanymi pracą na terenie województwa mazowieckiego. Z informacji przekazanych przez WUP wynika, że tylko osoby z obszaru UE i Szwajcarii, zainteresowane podjęciem pracy na terenie Polski, mogą kontaktować się (również w języku angielskim) z doradcą EURES lub asystentem EURES, w godzinach pracy tego urzędu.

(akta kontroli str.445, 464)

3. WUP poinformował, iż zgodnie z art. 8 ustawy o promocji zatrudnienia, nie ma podstaw prawnych do realizacji zadań z zakresu tworzenia sprzyjających warunków do uznawania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz sprawnego wdrażania się cudzoziemców spoza UE do regionalnego rynku pracy i nie dysponuje środkami z Funduszu Pracy na realizację tych zadań. Zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 31a ustawy o promocji zatrudnienia, WUP dysponował środkami z Funduszu Pracy przeznaczonymi na opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o zadaniach i działaniach publicznych służb zatrudnienia realizowanych w ramach sieci EURES, obejmującej kraje UE i Szwajcarię. W latach 2017-2020, w ramach promocji usług EURES, opublikowano artykuł informujący o zasadach funkcjonowania sieci EURES, przeprowadzono kampanię reklamową w mediach społecznościowych, uczestniczono w targach pracy, zorganizowano targi pracy on-line dla pracodawców polskich zainteresowanych zatrudnieniem pracowników z UE/EOG i Szwajcarii, zamieszczono internetowy baner informacyjny o usługach EURES.

(akta kontroli str.104-105, 462-466)

4. Sytuacja na rynku pracy województwa mazowieckiego oraz efektywność wykorzystania środków z Funduszu Pracy były wiodącymi zagadnieniami omawianymi na posiedzeniach Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy Województwa Mazowieckiego²³. Najwięcej uchwał podjęto w sprawie wydania opinii dotyczących uruchomienia nowych kierunków kształcenia w zawodach, na podstawie wniosków zgłaszanych przez szkoły. Ponadto WRRP opiniowała przedkładany przez WUP projekt *Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia* na dany rok oraz podział środków Funduszu Pracy. WUP wspólnie z innymi podmiotami uczestniczył w wypracowaniu i przyjęciu stanowiska w sprawie zmian w procedurze zatrudniania cudzoziemców, obowiązujących od 1 stycznia 2018 r. w ramach ustawy o promocji zatrudnienia. Członkowie WRRP zapoznawali się ze sprawozdaniem z wykonania *Regionalnego Planu na Rzecz Zatrudnienia* na rok 2016, 2017, 2018 i 2019. Na posiedzeniu WRRP w dniu 26 września 2019 r. zaprezentowane zostały wyniki badań warunków oraz determinanty imigracji obywateli Ukrainy do województwa mazowieckiego. WRRP nie podejmowała uchwał w przedmiotowej sprawie.

(akta kontroli str.14-32, 477-495)

5. Marszałek województwa upoważnił dyrektora oraz wicedyrektorów WUP w Warszawie do załatwiania spraw, w tym do wydawania decyzji i postanowień w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym w zakresie realizacji zadań określonych w art. 18d – 18p ustawy o promocji zatrudnienia²⁴ oraz do sprawowania kontroli w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, o których mowa w art. 19 i art. 19e -19fa ww. ustawy²⁵.

(akta kontroli str.503-506)

²³ Dalej: WRRP.

²⁴ Upoważnienie nr 225/2014 z 24 lipca 2014 r.

²⁵ Upoważnienie nr 231/2014 z 24 lipca 2014 r., zastąpione upoważnieniem nr 58/2018 z 24 stycznia 2018 r.

WUP poinformował, że prowadził rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, mających siedziby na terenie województwa mazowieckiego oraz przeprowadził w nich, w okresie objętym kontrolą NIK, łącznie 316 kontroli²⁶. Wszystkie kontrole dotyczyły przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia. Najczęściej występującymi uchybieniami i nieprawidłowościami ujawnionymi podczas kontroli były: niezgodność informacji rocznej o działalności agencji zatrudnienia ze stanem faktycznym lub niezłożenie takiej informacji; niezgłoszenie zmiany danych do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia; zaległości z tytułu podatków lub nieprzedstawienie stanu rozliczeń z urzędem skarbowym i ZUS, brak lokalu, w którym świadczone byłyby usługi lub nieprzedstawienie dokumentów potwierdzających posiadanie takiego lokalu. Natomiast badanie i analizowanie aktywności agencji zatrudnienia w kwestii wspierania obcokrajowców spoza UE, w celu włączenia ich do regionalnego rynku pracy, nie należy do zadań określonych w ustawie o promocji zatrudnienia.

Począwszy od 2018 r. agencje zatrudnienia składały roczne informacje z działalności, zgodnie z wzorem formularza stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie wzorów dokumentów dotyczących działalności agencji zatrudnienia²⁷, podając m.in. liczbę osób kierowanych do pracy tymczasowej z uwzględnieniem obywatelstwa²⁸, liczbę osób kierowanych do pracy u pracodawców zagranicznych z uwzględnieniem obywatelstwa²⁹, umowy zawarte przez agencje pracy tymczasowej według grup zawodów, zatrudnienie według grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie RP, zatrudnienie według grup zawodów w wyniku pośrednictwa w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

Formularz informacji³⁰ za 2017 rok nie zawierał pozycji dotyczących danych o obywatelstwie osób będących klientami agencji zatrudnienia.

(akta kontroli str.105-106, 497-512)

6. WUP wskazał, że pełnił rolę Instytucji Pośredniczącej wdrażającej działania w ramach Osi I – Osoby młode na rynku pracy, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Ogłoszone w latach 2017-2020 konkursy nie obejmowały działań wobec cudzoziemców spoza UE.

(akta kontroli str.104, 463-476)

7. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie posiadał zatwierdzony, na każdy rok kalendarzowy, plan kontroli wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek lub podmiotów podlegających kontroli na mocy przepisów prawa³¹.

Przeprowadzone corocznie kontrole systemowe w WUP dotyczyły realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 i obejmowały w szczególności procesy związane z naborem, oceną projektów, zawieraniem umów o dofinansowanie, weryfikacją wniosków o płatność oraz kontroli. Natomiast kontrole problemowe dotyczyły prawidłowości realizacji Planu

²⁶ 93 kontrole przeprowadzone w agencjach zatrudnienia mających swoje siedziby na terenie województwa mazowieckiego w 2017 r.; 105 w 2018 r.; 97 w 2019 r. oraz 21 w 2020 r.

²⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1064

²⁸ Liczba osób skierowanych do wykonywania pracy tymczasowej w 2018 r. wynosiła 223 276 (posiadających obywatelstwo polskie 165 424, spoza UE 57 557), w tym kierowanych do pracy zagranicą u zagranicznych pracodawców 4109 (posiadających obywatelstwo polskie 3997, spoza UE 37), odpowiednio w 2019 r. – 248 279 (175 633, spoza UE 72 446), 3377 (3184, spoza UE 185).

²⁹ W 2018 r. 8551 osób, w tym z Polski 7748, spoza UE 292, w 2019 r. 10 146 osób, w tym z Polski 9872, spoza UE 77.

³⁰ Określony w uchylonym rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie działalności agencji zatrudnienia (Dz. U. z 2013 r. poz. 899)

³¹ Załącznik do Uchwały Zarządu Województwa Mazowieckiego : nr 186/218/17 z 7 lutego 2017 r.; nr 106/307/18 z 9 stycznia 2018 r.; nr 115/21/19 z 29 stycznia 2019 r.; nr 60/98/20 z 14 stycznia 2020 r. zmieniona uchwała nr 723/134/20 z 2 czerwca 2020 r.

Działań Pomocy Technicznej WUP na lata 2015-2018 w zakresie wsparcia procesów RPO WM 2014-2020.

Ujawnione podczas prowadzonych kontroli uchybienia formalne dotyczyły przestrzegania procedur wewnętrznych.

(akta kontroli str.33-96)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Podejmowane działania wspierające w celu tworzenia sprzyjających warunków do uznawania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz sprawnego wdrażania się cudzoziemców do regionalnego rynku pracy w województwie mazowieckim dotyczyły obcokrajowców z krajów UE i Szwajcarii. W ramach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w województwie mazowieckim wypracowano i przyjęto stanowisko w sprawie zmian w procedurze zatrudniania cudzoziemców. Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa nie realizowano działań na rzecz obcokrajowców spoza UE.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

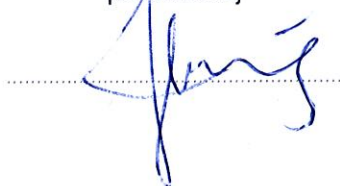
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 12 października 2020 r.

Kontrolerzy
Adam Czugajewicz
specjalista kontroli państwowej

Jerzy Kęcik
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor
DORADCA EKONOMICZNY
p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

Wojciech Wojciechowski

